36733 ـ در هنگام ذبح قربانی چه بگوید؟

سوال

آیا دعای خاصی هست که هنگام ذبح قربانی بگویم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

سنت برای کسی که قصد قربانی دارد این است که هنگام ذبح بگوید:

بسم الله، والله اکبر، اللهم هذا منک ولک، هذا عنی (و اگر برای دیگری قربانی می‌کند بگوید: این از سوی فلانی است) اللهم تقبل من آل فلان و آل فلان (و خود را نام می‌برد).

بخش واجب آن گفتن بسم الله است و اضافه بر آن مستحب است و واجب نیست.

بخاری (۵۵۶۵) و مسلم (۱۹۶۶) از انس روایت کرده‌اند که گفت: پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ دو قوچ سفید شاخدار را به دستان خود ذبح کرد و بسم الله و تکبیر گفت و پایش را بر پهلوی آن دو گذاشت.

و مسلم (۱۹۶۷) از عائشه ـ رضی الله عنها ـ روایت کرده که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ دستور داد قوچی شاخدار را برای قربانی آوردند. پس به ایشان گفت: ای عایشه چاقور را بیاور سپس فرمود: آن را با سنگی تیز کن پس انجامش داد، آنگاه چاقور را برداشت و گوسفند را گرفت و به پهلو خواباند و ذبحش کرد و گفت: بِاسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنْ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَمِنْ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ (بسم الله، خداوندا از محمد و آل محمد و از امت محمد بپذیر).

و ترمذی (۱۵۲۱) از جابر بن عبدالله روایت کرده که گفت: همراه با پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ [در نماز] عید قربان در مصلی حضور یافتم، پس وقتی خطبه را به پایان رساند از منبرش پایین آمد و قوچی را آوردند و ایشان ـ صلی الله علیه وسلم ـ با دستانش ذبحش کرد و گفت: بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ هَذَا عَنِّي وَعَمَّنْ لَمْ يُضَحِّ مِنْ أُمَّتِي (این از سوی من و هر کس از امتم که قربانی نکرده). آلبانی در صحیح سنن ترمذی صحیحش دانسته است.

در برخی روایات این اضافه نیز آمده است: اللَّهُمَّ إن هذا مِنْك وَلَك(خداوندا این از سوی تو و برای تو است) نگا: إرواء الغلیل (۱۱۳۸ و ۱۱۵۲).

یعنی این قربانی بخشش و روزی‌ای از سوی تو است که خالصانه برای تو قربانی می‌شود.

نگا: الشرح الممتع (۷/ ۴۹۲).